

Kerdoelen

Alles-in-1

Inleiding	2
Algemeen gedeelte kerndoelen	2
Spreiding van lessen over vakgebieden.....	10
Overzicht spreiding van de kerndoelen over de 20 projecten en Alles Apart.....	11
Vindplaatsen kerndoelen taal, inclusief lezen in Alles-in-1 volgens het SLO-instrumentarium	12

Inleiding

Op de volgende pagina's zijn de kerndoelen die in Alles-in-1 en Alles-Apart aan bod komen, aangegeven. Daar horen niet bij: de kerndoelen voor Fries, rekenen en bewegingsonderwijs. Er wordt uitgegaan van de nieuwe, herziene versie van de kerndoelen. Deze zijn beknopter en kernachtiger beschreven dan in de vorige versie. Het algemene gedeelte en de karakteristieken voor de verschillende vakgebieden komen geheel overeen met het onderwijs zoals Alles-in-1 dat aanbiedt. Daarna worden de kerndoelen per vormingsgebied aangegeven. In het overzicht op pagina 8 komen de nummers bovenaan het schema overeen met de nummers van de kerndoelen.

Algemeen gedeelte kerndoelen

Basisonderwijs bevordert brede vorming van kinderen. Het onderwijs richt zich op de emotionele en verstandelijke ontwikkeling, op de ontwikkeling van de creativiteit en het verwerven van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. De kerndoelen zijn een operationalisering hiervan. Het geheel van samenhangende en daarom doorgenummerde kerndoelen geeft een beeld van het inhoudelijk aanbod van het basisonderwijs. Kerndoelen zijn streefdoelen. Ze geven aan wat iedere school in elk geval nastreeft bij leerlingen. Daarbij kunnen drie kanttekeningen geplaatst worden.

In de eerste plaats omschrijven de doelen het eind van een leerproces, niet de wijze waarop ze bereikt worden. Met andere woorden, kerndoelen doen geen uitspraken over didactiek. Gezien het karakter van het basisonderwijs dienen leraren een beroep te doen op de natuurlijke nieuwsgierigheid en de behoefte aan ontwikkeling en communicatie van kinderen, en deze te stimuleren. Door een gestructureerd en interactief onderwijsaanbod, vormen van ontdekkend onderwijs, interessante thema's en activiteiten worden kinderen uitgedaagd in hun ontwikkeling.

In de tweede plaats dienen inhouden en doelen zo veel mogelijk op elkaar te worden afgestemd, verbinding te hebben met het dagelijks leven en in samenhang te worden aangeboden. In concreet onderwijs zijn doorgaans doelen uit verschillende hoofdstukken tegelijk van belang. Taal bijvoorbeeld komt voor bij alle vakken. Aandacht voor cultuur is niet beperkt tot het kunstzinnig domein.

Omgaan met informatietechnologie geldt voor alle gebieden.

In de derde plaats dient er aandacht te worden besteed aan doelen die voor alle leergebieden van belang zijn: goede werkhouding, gebruik van leerstrategieën, reflectie op eigen handelen en leren, uitdrukken van eigen gedachten en gevoelens, respectvol luisteren en kritiseren van anderen, verwerven en verwerken van informatie, ontwikkelen van zelfvertrouwen, respectvol en verantwoordelijk omgaan met elkaar, zorg voor en waardering van de leefomgeving.

Nederlands

Karakteristiek

Taalonderwijs is van belang omdat de rol van taal bij het verwerven van inhoud en vaardigheden in alle leergebieden (en de transfer daartussen) evident is.

Het onderwijs in Nederlands als tweede taal heeft dat besef de laatste jaren sterk doen groeien. Taalonderwijs is dus van belang voor het succes dat kinderen in het onderwijs zullen hebben en voor de plaats die ze in de maatschappij zullen innemen.

Daarnaast heeft taal een sociale functie. Kinderen dienen hun taalvaardigheid te ontwikkelen, omdat ze die nu en straks in de maatschappij hard nodig hebben. Dat houdt onder meer in dat het onderwijs waar mogelijk uitgaat van communicatieve situaties: levensechte en boeiende leesteksten, gesprekken over onderwerpen die kinderen bezig houden, een echte correspondentie met kinderen van andere scholen.

Taalverwerving en -onderwijs verlopen als het ware in cirkels: het gaat vaak om dezelfde inhoud, maar de complexiteit en de mate van beheersing nemen toe. Anders gezegd: het onderwijs in Nederlandse taal is erop gericht dat kinderen in de beheersing van deze taal in en buiten school steeds competentere taalgebruikers worden. Die competenties zijn te typeren in vier trefwoorden: kopiëren, beschrijven, structureren en beoordelen.

Die zijn niet zonder meer tot formuleringen in kerndoelen te verwerken, omdat het vaak gaat om een combinatie van competenties.

Met 'kopiëren' wordt bedoeld: zo letterlijk mogelijk een handeling nadoen (overschrijven van het bord bijvoorbeeld).

'Beschrijven' is op eigen wijze (in eigen woorden) toepassen van een vaardigheid. Dat kan inhouden: verslag uitbrengen, informatie geven of vragen.

'Structureren' houdt in: op eigen manieren ordening aanbrengen.

'Beoordelen' is reflectie op mogelijkheden, evalueren.

In het aanbod neemt de schriftelijke taalvaardigheid een belangrijke plaats in.

'Geletterdheid' veronderstelt meer dan alleen de techniek van lezen en schrijven. Ook inzicht in de maatschappelijke functie ervan en een positieve attitude maken er deel van uit. Deze ontwikkeling begint eigenlijk al voor de basisschool, bij voorlezen en vertellen in het gezin, en wordt verder ontwikkeld in alle groepen.

Ook al is de ontwikkeling van de schriftelijke taalvaardigheid van belang, de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid verdient blijvende aandacht.

Uitbreiding van de woordenschat, aandacht voor taal en denken, toepassen van luisterstrategieën, voorlezen en vertellen: het zijn activiteiten die de mondelinge taalvaardigheid verder ontwikkelen, maar daarnaast voorwaardelijk zijn voor het schriftelijk domein.

Beschouwing van taal en taalgebruik geeft kinderen 'gereedschappen' om over taal te praten en na te denken. Traditioneel ging het hierbij om grammatica, soms ook om de beschouwing van interessante taalverschijnselen.

Tegenwoordig denkt men hierbij vooral aan inzicht in eigen en andermans taalgebruiksstrategieën, zodat een kind leert deze steeds bewuster en doelgerichter in te zetten.

Naast aandacht voor taal als systeem is er ook reflectie op taalgebruik. Taalbeschouwing dient geen op zichzelf staand onderdeel te vormen, maar geïntegreerd te worden met (onderdelen uit) de overige domeinen.

Het zal duidelijk zijn dat onderwijs in Nederlands als tweede taal vaak een wat ander karakter heeft dan Nederlands als eerste taal: de beginsituatie van de leerlingen is anders, de didactiek verschilt, het aanbod is soms anders gefaseerd, er ligt meer nadruk op woordenschatuitbreiding. Maar voor alle leerlingen gelden in feite dezelfde doelen en hetzelfde aanbod. Veel van oorsprong autochtone kinderen die in achterstandssituaties opgroeien zijn ook gebaat bij didactische inzichten die door ervaring met onderwijs aan allochtone kinderen scherper zijn geworden.

Eén van die inzichten is, dat taal in alle vakken een cruciale rol speelt bij het verwerven van kennis en vaardigheden in die 'andere vakken'.

Kerdoelen

Mondeling taalonderwijs

1 De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

2 De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

3 De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

Schriftelijk taalonderwijs

4 De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.

5 De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.

6 De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.

7 De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.

8 De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.

9 De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

Taalbeschouwing, waaronder strategieën

10 De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.

11 De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. De leerlingen kennen

- regels voor het spellen van werkwoorden;
- regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden;
- regels voor het gebruik van leestekens.

12 De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

Engels

Karakteristiek

Beheersing van de Engelse taal wordt voor iedereen steeds belangrijker door de toenemende internationalisering, groeiende mobiliteit en de uitbreidende mogelijkheden om te communiceren via nieuwe media.

De plaats van Engels in het basisonderwijs wordt gefundeerd door Europees beleid en door het uitgangspunt dat een redelijke beheersing van die taal bereikt wordt wanneer er vroeg met het onderwijs in Engels begonnen wordt.

Het doel van Engels is om een eerste basis te leggen om te kunnen communiceren met moedertaalsprekers of anderen die buiten de school Engels spreken.

Die eerste aanzet wordt later, in de periode van de basisvorming, verder ontwikkeld. In de basisschool wordt het onderwijs in de Engelse taal waar mogelijk in samenhang gebracht met inhouden van andere vakken.

Bijvoorbeeld met inhouden in de oriëntatie op jezelf en de wereld. Het gaat dan om eenvoudige alledaagse onderwerpen als 'woonomgeving', 'vrije tijd en hobby's', 'het lichaam', 'het weer'. In het basisonderwijs gaat het bij het onderwijs in de Engelse taal vooral om mondelinge communicatie en om het lezen van eenvoudige teksten. Het schrijven beperkt zich tot het kennismaken met de schrijfwijze van een beperkt aantal vaak voorkomende Engelse woorden.

Voorts leren kinderen om woordbetekenissen en schrijfwijzen van woorden op te zoeken met behulp van het woordenboek.

Kerdoelen Engels

13 De leerlingen leren informatie te verwerven uit eenvoudige gesproken en geschreven Engelse teksten.

14 De leerlingen leren in het Engels informatie te vragen of geven over eenvoudige onderwerpen en zij ontwikkelen een attitude waarbij ze zich durven uit te drukken in die taal.

15 De leerlingen leren de schrijfwijze van enkele eenvoudige woorden over alledaagse onderwerpen.

16 De leerlingen leren om woordbetekenissen en schrijfwijzen van Engelse woorden op te zoeken met behulp van het woordenboek.

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Karakteristiek

In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij, veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed.

Kinderen zijn nieuwsgierig. Ze zijn voortdurend op zoek om zichzelf en de wereld te leren kennen en te verkennen. Die ontwikkelingsbehoefte is een aangrijpingspunt voor dit leergebied. Tegelijk stelt de samenleving waarin kinderen opgroeien haar eisen. Kinderen vervullen nu en straks taken en rollen, waarop ze via onderwijs worden voorbereid. Het gaat om rollen als consument, als verkeersdeelnemer, als burger in een democratische rechtstaat. Kennis over en inzicht in belangrijke waarden en normen, en weten hoe daarnaar te handelen, zijn voorwaarden voor samenleven. Respect en tolerantie zijn er verschijningsvormen van.

Bij het leren kennen van de wijze waarop mensen hun omgeving inrichten spelen economische, politieke, culturele, technische en sociale aspecten een belangrijke rol. Het gaat daarbij om datgene wat van belang is voor betekenisverlening aan het bestaan, om duurzame ontwikkeling, om (voedsel)veiligheid en gezondheid en om technische verworvenheden.

Bij het oriënteren op de natuur gaat het om jezelf, om dieren en planten en natuurverschijnselen. Bij de oriëntatie op de wereld gaat het om de vorming van een wereldbeeld in ruimte en tijd. Leerlingen ontwikkelen een geografisch wereldbeeld aan de hand van gebieden en met behulp van kaartvaardigheden. Ze ontwikkelen een historisch wereldbeeld.

Dat betekent dat ze kennis hebben van historische verschijnselen in delen van de wereld en van chronologie.

Leerlingen leren hun wereldbeeld (over henzelf en de wereld), aan de hand van actuele onderwerpen, voortdurend 'bij de tijd' te brengen.

Waar mogelijk worden onderwijsinhouden over mensen, de natuur en de wereld in samenhang aangeboden. Dit komt het 'begrijpen' door leerlingen ten goede en draagt voorts bij aan vermindering van de overladenheid van het onderwijsprogramma. Ook inhouden uit andere leergebieden worden betrokken op de 'oriëntatie op jezelf en de wereld'. Te denken valt aan het lezen en maken van teksten (begrijpend lezen), het meten en het verwerken van informatie in onder andere tabellen, tijdlijn en grafieken (rekenen/wiskunde) en het gebruik van beelden en beeldend materiaal (kunstzinnige oriëntatie).

Onderwijs is er immers vooral op gericht om leerlingen zicht te geven op betekenis en samenhang.

Kerdoelen

Mens en samenleving

34. De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.

35. De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.

36. De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.

37. De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
38. De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen.
39. De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Natuur en techniek

40. De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.
41. De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.
42. De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, electriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur.
43. De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind.
44. De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.
45. De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.
46. De leerlingen leren dat de positie van de aarde ten opzichte van de zon, seizoenen en dag en nacht veroorzaakt.

Ruimte

47 De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te

vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

48 Kinderen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.

49 De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren.

50. De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

Tijd

51 De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen, zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed, en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

52 De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computer.

53 De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

Kunstzinnige oriëntatie

Karakteristiek

Door middel van een kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat bij dit domein om kennismaking met die aspecten van cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop van de tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan. Het gaat bij kunstzinnige oriëntatie ook om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit vindt zowel op school plaats, als via regelmatige interactie met de (buiten)wereld. Kinderen leren zich aan de hand van kunstzinnige oriëntatie open te stellen: ze kijken naar schilderijen en beelden, ze luisteren naar muziek, ze genieten van taal en beweging. Kunstzinnige oriëntatie is er ook op gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving. Ze leren daarnaast zichzelf te uiten met aan het kunstzinnige domein ontleende middelen:

- ze leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken, aan de hand van de aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie;
- ze maken tekeningen en ruimtelijke werkstukken;
- ze leren liedjes en leren ritme instrumenten te gebruiken als ondersteuning bij het zingen;
- ze spelen en bewegen.

Waar mogelijk worden daarbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met die uit andere leergebieden. Het onderwijs wordt daardoor meer samenhangend en mede daardoor betekenisvoller voor leerlingen. Maar voorop staat natuurlijk de authentieke bijdrage van kunstzinnige oriëntatie aan de ontwikkeling van kinderen.

Kerdoelen

54 De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

56 De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Spreiding van lesuren over vakgebieden

Hier volgen de aantallen uren die per schoolweek *gemiddeld* besteed worden aan de verschillende vakgebieden, als met Alles-in-1 gewerkt wordt.

In Alles-in-1 vindt aanbidding van leerstof tijdens de 25 projectweken geïntegreerd plaats. Dit conform de *Wet op het Primair Onderwijs (WPO)* die ***onderwijs in samenhang*** voorschrijft.

Tijdens de 25 projectweken komt het vaak voor dat tegelijk aan verschillende vak- en ontwikkelingsgebieden gewerkt wordt. Dat wordt onvoldoende uitgedrukt in onderstaand overzicht, waarin tijdens ieder lesuur maar aan één vakgebied aandacht besteed wordt.

Tijdens de 15 overige schoolweken vindt het onderwijs hoofdzakelijk wel vakgebonden plaats.

Uitgaande van gemiddeld 15 uur per week die aan Alles-in-1-activiteiten besteed worden, komt de verdeling van de lestijd over de verschillende vakgebieden neer op:

Nederlandse taal, inclusief begrijpend lezen: 7 uur

Engels: 1 uur

Oriëntatie op jezelf en de wereld: 5 uur

Onderverdeling:

<i>Mens en samenleving:</i>	<i>1 uur</i>
<i>Kennis der Natuur:</i>	<i>1 uur</i>
<i>Techniek en verkeer:</i>	<i>1 uur</i>
<i>Ruimte (aardrijkskunde):</i>	<i>1 uur</i>
<i>Tijd (geschiedenis):</i>	<i>1 uur</i>
Kunstzinnige oriëntatie:	2 uur
Totaal:	15 uur

Overzicht spreiding van de kerndoelen over de 20 projecten en Alles Apart

In het schema hieronder ziet u links de 20 projecten en Alles-Apart staan. Bovenaan ziet u de nummers van de kerndoelen.

Kerdoelen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56			
Nederland	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				x				x	x		x					x	x	x		
Europa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x			x			x	x		x	x					x	x	x		
Afrika en Azië	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x			x			x	x		x	x					x	x	x		
Amerika, Australië, Oceanië	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x			x			x	x		x	x					x	x	x		
Prehistorie, Grieken en Romeinen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x					x							x			x	x			x	x	x			
Middeleeuwen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x									x			x	x	x	x	x	x	x			
Gouden Eeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x									x			x	x	x	x	x	x	x			
Moderne Geschiedenis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x									x			x	x	x	x	x	x	x			
Bouwen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x		x			x		x	x										x	x	x		
Vervoer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x			x		x	x				x						x	x	x		
Energie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x		x			x		x	x				x						x	x	x		
Communicatie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x			x		x	x											x	x	x	
Voeding	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																x	x	x	
Kleding	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x															x	x	x
Kunst	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x			x													x		x	x		
Geloof	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x											x			x				x	x	x	
Dieren	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x		x	x	x															x	x	x	
Planten	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x		x	x	x															x	x	x	
Mensen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																	x	x	x
Milieu, Kringloop	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x	x			x			x	x	x	x							x	x	x
Alles Apart	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																			

Vindplaatsen kerndoelen taal, inclusief lezen in Alles-in-1 volgens het SLO-instrumentarium

Alles-in-1 is ontwikkeld voor de leerjaren 5 t/m 8 van de basisschool.

Scholen die Alles-in-1 integraal behandelen, werken in één schooljaar met vijf projecten, die ieder vijf weken duren.

In totaal vergen deze projecten 25 schoolweken per jaar. De overige 15 schoolweken wordt met Alles-Apart gewerkt.

Tijdens de projecten worden de meeste leerdoelen, ook voor taal en begrijpend lezen, *impliciet*, binnen de *context*, behandeld.

Alles-Apart lijkt didactisch meer op de manier zoals in taalmethoden wordt gewerkt. Expliciete behandeling komt daarin meer voor.

Omdat SLO er van uitgaat dat aan een onderdeel van een kerndoel voldaan wordt als per onderdeel twee *expliciete* behandelingen gevonden worden, zijn wij uitgegaan van het niveau **E** van Alles Apart. Deel E is bestemd voor de gemiddelde 8e-jaars-leerlingen.

In een enkel geval is ook een vindplaats in een ander niveau genoemd.

Het is zo dat een bepaalde vindplaats in deel E zowel te vinden is in het lesboek als in het werkboek en in veel gevallen ook in de lesboeken en handboeken van de andere vijf niveaus A t/m D en F.

Om die reden is ervoor gekozen de vindplaatsen niet te relateren aan pagina's, maar aan hoofdstukken en de onderdelen van de hoofdstukken te onderscheiden in vier onderdelen, zoals die in deze volgorde ook te vinden zijn in alle lesboeken en werkboeken:

b = begrijpend lezen; s = spelling; w = werkwoordspelling; g = grammatica/ woorden en zinnen; x = weekopdracht.

De letter h verwijst naar het handboek voor de leerkracht.

Daarnaast zijn de meeste kerndoelonderdelen ook te vinden in de *projectboeken* die horen bij de twintig projecten.

Met name zijn die te vinden bij de (opdrachten behorend bij de) *Weekwoorden*, de *Gedichten* en de *Verhalen*, die iedere week in ieder project terugkeren.

De hoofdstukken van Alles-Apart zijn op gestructureerde wijze geordend. Elk hoofdstuk begint met een tekst.

De tekst wordt aan de hand van vragen besproken (b). Dit gebeurt zowel schriftelijk als mondeling.

Daardoor komen in het begin van elk hoofdstuk zowel lees-, luister- als spreekvaardigheden aan bod.

Bij de weekopdrachten (x) komen schrijfvaardigheden aan bod. De andere onderdelen spreken voor zich.

1,2,3 = hoofdstuknummer

b = begrijpend lezen

s = spelling

w = werkwoordspelling

g = grammatica/ woorden en zinnen

x = weekopdracht

h = handboek

Op de volgende pagina's zijn de verschillende vindplaatsen voor taal (kerndoelen 1 t/m 12) aangegeven.

Kerdoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen
1. De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.	1.1 Verwerven van informatie uit gesproken taal.	1.1.1 Luisteren naar verschillende soorten teksten.	1.1.1.1 Verhalende teksten.	5b,8b,11b
			1.1.1.2 Informatieve teksten.	1b, 2b, 6b, 9b, 11b, 12b,
			1.1.1.3 Instructieve teksten.	Deel F: 3b, 4b, 10b, 13b 15b
			1.1.1.4 Beschouwende teksten.	7b, ook in D
			1.1.1.5 Argumentatieve teksten.	12b, ook in D
		1.1.2 Herkennen van verschillende soorten teksten.	1.1.2.1 Verhalende teksten.	5b,8b,11b
			1.1.2.2 Informatieve teksten.	1b, 2b, 6b, 9b, 11b, 12b,
			1.1.2.3 Instructieve teksten.	Deel F: 3b, 4b, 10b, 13b 15b
			1.1.2.4 Beschouwende teksten.	7b, ook in D
			1.1.2.5 Argumentatieve teksten.	12b, ook in D
		1.1.3 Gebruik maken van luisterstrategieën	1.1.3.1 De structuur van teksten benutten bij het luisteren.	1b t/m 15 b
			1.1.3.2 Bepalen van luisterdoel.	1b t/m 15 b
			1.1.3.3 Analyseren van hoofd en bijzaken.	1b t/m 15 b
			1.1.3.4 Letten op intonatie.	8b, deel C: 1-15b
			1.1.3.5 Afleiden en verwoorden van onderwerp/hoofdgedachte.	1b t/m 15 b
	1.2 Gestructureerd weergeven van informatie.	1.2.1 Samenvattend navertellen.	-	1b t/m 15 b
		1.2.2 Aantekeningen maken.	-	1b, 2b, 3b, 4b, 6b, 7b, 10b, 13b, 14b, 15b
		1.2.3 Schematisch weergeven.	-	14b, 15b
		1.2.4 Samenvatting schrijven.	-	1b t/m 15b

Kerdoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen
2. De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.	2.1 Naar vorm en inhoud mondeling uitdrukken.	2.1.1 Spreken in verschillende gesprekssituaties.	2.1.1.1 Informatie geven.	1b t/m 15 b
			2.1.1.2 Informatie vragen (aan medeleerlingen of aan derden).	1b t/m 15 b
			2.1.1.3 Verslag uitbrengen (eigen ervaring).	1b t/m 15 b
			2.1.1.4 Uitleg geven (bijv. over gehanteerde werkwijze bij rekensom).	1b t/m 15b
			2.1.1.5 Instructie geven (bijv. voor spel)	Deel F: 2b, 10b, 15b
			2.1.1.6 Discussie voeren (in kleine of grote groep).	1b t/m 15 b
		2.1.2 Aandacht voor gespreksinhoud.	2.1.2.1 Inhoud afstemmen op doel.	1b t/m 15 b+h
			2.1.2.2 Inhoud afstemmen op publiek.	1b t/m 15 b+h
		2.1.3 Deelnemen aan verschillende gespreksvormen	2.1.3.1 monoloog (<i>bijvoorbeeld spreekbeurt</i>)	4b, verslag eigen werkstuk
			2.1.3.2 dialoog (<i>bijvoorbeeld telefoongesprek</i>)	1b t/m 15 b
			2.1.3.3 polyloog (<i>bijvoorbeeld klassengesprek</i>)	1b t/m 15 b+h
		2.1.4 Aandacht voor vorm bij taalproductie.	2.1.4.1 Letten op zinsbouw	Deel C: 1b t/m 15b
			2.1.4.2 Taalgebruik aanpassen aan context.	Deel C: 1b t/m 15b
			2.1.4.3 Hanteren gespreksregels	Deel C: 1b t/m 15b
			2.1.4.4 Letten op stemgebruik.	Deel C: 2b, 8b, 12b
		2.1.5 Gebruik maken van spreekstrategieën.	2.1.5.1 Bepalen spreekdoel.	Deel C: 2b, 7b, 8b, 12b, 14b, 15b
2.1.5.2 Informatie verzamelen en ordenen.	Deel C: 11b, 13b, 15b			
2.1.5.3 Gebruik maken van signaalwoorden.	Deel C: 3b, 8b, 14b			
2.1.5.4 Gebruik maken van visuele ondersteuning.	Deel C: 6b, 15b			
3 De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.	3.1 Beoordelen van informatie.	3.1.1 Kritisch luisteren.	3.1.1.1 Discussies.	1b+h t/m 15b+h
			3.1.1.2 Gesprekken.	1b+h t/m 15b+h
		3.1.2 Vormen van oordeel.	3.1.2.1 Discussies.	1b+h t/m 15b+h
			3.1.2.2 Gesprekken.	1b+h t/m 15b+h
	3.2 Beargumenteren van eigen oordeel.	3.2.1 Eigen mening onderbouwen met argumenten.	3.2.1.1 Discussies.	1b+h t/m 15b+h
			3.2.1.2 Gesprekken.	1b+h t/m 15b+h

Kerdoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen
4. De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.	4.1 Achterhalen van informatie in informatieve en instructieve teksten.	4.1.1 Kennis hebben van informatieve teksten en/of bronnen.	4.1.1.1 Beeldmateriaal en achtergrondinformatie op cd-roms, dvd of digitale bronnen.	1b, 3b, 7b, 11b
			4.1.1.2 Teksten uit methodes.	1b t/m 15 b
			4.1.1.3 Naslagwerken(bijvoorbeeld woordenboek, telefoonboek en internet).	1b, 3b, 7b, 11b,
			4.1.1.4 Authentieke teksten(bijvoorbeeld tijdschriften, krant en schoolkrant).	1b, 2b, 6b,
			4.1.1.5 Schema's / tabellen.	9b, 11b,
		4.1.2 Kennis hebben van instructieve teksten en/of bronnen.	4.1.2.1 Gebruiksaanwijzingen.	10b, ook in D
			4.1.2.2 Recepten.	3b, ook in D
			4.1.2.3 Anders nl: test, horoscoop, spelregels,	4b, 13b, 15b
		4.1.3 Gericht naar informatie zoeken.	-	1b t/m 15 b
		4.1.4 Het selecteren van informatie.	-	1b t/m 15 b
		4.1.5 Gebruik maken van leesstrategieën	4.1.5.1 Leesdoel bepalen.	2b(vr1,3), 3b(vr2), 4b(vr1,2), 5b(vr1), 6b(vr1), 8b(vr1), 10b(vr2), 11b(vr7)
			4.1.5.2 De structuur van de teksten benutten.	1b(vr1), 2b(vr1), 3b(vr1), 4b(vr1), 5b(vr1,6), 6b(vr1), 7b(vr1), 8b(vr1), 9b(vr3), 10b(vr2,9), 12b(vr5), 13b(vr2)
			4.1.5.3 Analyseren van hoofd en bijzaken.	2b(vr4), 5b(vr4), 7b(vr5), 8b(vr6), 14b(vr3,4,5), 15b(vr2,3,6),
			4.1.5.4 Afleiden van de hoofdgedachte	2b(vr4), 5b(vr4), 7b(vr5), 8b(vr6), 9b(vr3), 14b(vr3,4,5), 15b(vr2,3,6)
			4.1.5.5 Samenvatten.	2b(vr4), 3b(vr5tekenen), 5b (vr4tekenen), 7b(vr5), 8b(vr6), 9b(vr3), 10b(vr4), 14b(vr5), 15(vr7)

Kerdoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen
5. De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.	5.1 Naar inhoud en vorm teksten schrijven met verschillende functies.	5.1.1 Schrijven van teksten met verschillende functies.	5.1.1.1 Verhalende teksten.	5x, 8x
			5.1.1.2 Informatieve teksten.	1x, 4x, 6b, 9b, 13x, 14x
			5.1.1.3 Instructieve teksten.	3x, 4x, 10x, 15x
			5.1.1.4 Beschouwende teksten.	7x, ook in D
			5.1.1.5 Argumentatieve teksten.	12x, ook in D
		5.1.2 Aandacht voor tekstinhoud.	5.1.2.1 Inhoud afstemmen op doel.	1b/x t/m 15 b/x
			5.1.2.2 Inhoud afstemmen op publiek.	1b/x t/m 15 b/x
		5.1.3 Aandacht voor vormaspecten.	5.1.3.1 Letten op zinsbouw.	1x t/m 15 x
			5.1.3.2 Letten op spelling.	1h t/m 15 h
			5.1.3.3 Tekstgebruik aanpassen aan context.	1b/x t/m 15 b/x
		5.1.4 Gebruik maken van schrijfstrategieën.	5.1.4.1 Doel en publiek vaststellen.	1x t/m 15x
			5.1.4.2 Gedachten formuleren.	1x t/m 15x
			5.1.4.3 Herzien en reviseren.	1x t/m 15x
			5.1.4.4 Reflecteren op eigen teksten.	1x t/m 15x
6. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.	6.1 Ordenen van informatie en meningen.	6.1.1 Informatie ordenen bij instructieve teksten.	6.1.1.1 Aantekeningen maken.	3b, 5b
			6.1.1.2 Maken van schema.	9b, 12b, 14b
			6.1.1.3 Uittreksel of samenvatting	3b, 4b, 10b, 15b
		6.1.2 Informatie ordenen bij systematisch geordende bronnen.	6.1.2.1 Digitale bronnen.	5b, 7b, 11b
			6.1.2.2 Overige bronnen.	3b, 4b, 5b, a 10b, 14b
		6.1.3 Feiten van meningen onderscheiden.		1b, 6b, 7b

Kerndoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen
7. De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.	7.1 Informatie en meningen vergelijken.	7.1.1 Kritisch lezen.	-	1b t/m 15 b
		7.1.2 Informatie en meningen met elkaar vergelijken bijv. in krantenberichten, reclame en informatie op het internet.	-	1b, 6b, 7b
	7.2 Informatie en meningen beoordelen.	7.2.1 Teksten op waarde (betrouwbaarheid) beoordelen.	-	4b, 6b, 7b, 13b
		7.2.2 Vormen van oordeel.	-	4b, 6b, 7b, 13b
8. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.	8.1 Ordenen van informatie en meningen bij het schrijven van zakelijke teksten.	8.1.1 Schrijven van verschillende soorten teksten.	8.1.1.1 Brief.	2b, 2x, 11b, 12b, 13b, 14b, 15b
			8.1.1.2 Verslag.	
			8.1.1.3 Formulier .	
			8.1.1.4 Werkstuk.	
	8.1.2 Gebruik maken van schrijfstrategieën.	8.1.2.1 Doel en publiek vaststellen.	2b, 2x, 11b, 12b, 13b, 14b, 15b	
		8.1.2.2 Vooraf ordenen van informatie.		
		8.1.2.3 Gedachten formuleren.		
		8.1.2.4 Herzien en reviseren.		
		8.1.2.5 Reflecteren op eigen teksten		
	8.2 Aandacht voor de verzorgen van de tekst.	8.2.1 Verzorgen van een tekst m.b.t. spelling.	-	1h t/m 15h
		8.2.2 Verzorgen van een tekst m.b.t. zinsbouw.	-	1x t/m 15x
		8.2.3 Verzorgen van een tekst m.b.t. bladspiegel, beeldende elementen en kleur.	-	1x t/m 15x
8.2.4 Verzorgen van een tekst m.b.t. handschrift.		-	1x t/m 15x	
9. De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.	9.1 Het ontwikkelen van een positieve lees cq schrijffattitude.	9.1.1 Positieve leesattitude.	9.1.1.1 Verschillende soorten teksten met begrip en plezier kunnen lezen.	1b t/m 15b
			9.1.1.2 Gemotiveerd zijn voor lezen.	1b t/m 15b
	9.1.2 Positieve schrijffattitude.	9.1.1.1 Durven te schrijven.	1x t/m 15x	
		9.1.1.2 Gemotiveerd zijn voor schrijven.	1x t/m 15x	

Kerdoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen	
10. De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.	10.1.1 Luisterstrategieën <i>zie kerndoel 1.</i>	10.1.1.1 Herkennen.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.1.2 Verwoorden.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.1.3 Gebruiken.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.1.4 Beoordelen.	-	1b t/m 15 b	
	10.1.2 Spreekstrategieën <i>zie kerndoel 2.</i>	10.1.2.1 Herkennen.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.2.2 Verwoorden.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.2.3 Gebruiken.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.2.4 Beoordelen.	-	1b t/m 15 b	
	10.1.3 Leesstrategieën <i>zie kerndoel 4.</i>	10.1.3.1 Herkennen.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.3.2 Verwoorden.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.3.3 Gebruiken.	-	1b t/m 15 b	
		10.1.3.4 Beoordelen.	-	1b t/m 15 b	
	10.1.4 Schrijfstrategieën <i>zie kerndoel 5.</i>	10.1.4.1 Herkennen.	-	1b en x t/m 15 b en x	
		10.1.4.2 Verwoorden.	-	1b en x t/m 15 b en x	
		10.1.4.3 Gebruiken.	-	1b en x t/m 15 b en x	
		10.1.4.4 Beoordelen.	-	1b en x t/m 15 b en x	
11. De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. De leerlingen kennen • regels voor het spellen van werkwoorden; • regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden; • regels voor het gebruik van leestekens.	11.1 Het onderscheiden van zinsdelen.	11.1.1 Onderwerp.	-	1w t/m15w	
		11.1.2 Persoonsvorm.	-	1w t/m15w	
		11.1.3 Werkwoordelijk gezegde.	-	1w t/m15w	
	11.2 Toepassen van regels rond spelling van werkwoorden.	11.2.1 Herkennen van werkwoordsvormen.	11.2.1.1 Persoonsvorm.	-	1w t/m 15w
			11.2.1.2 Deelwoord (<i>bijv.voltooid deelwoord</i>)		
			11.2.1.3 Onbepaalde wijs (<i>infinitief, 'het hele werkwoord'</i>)		
		11.2.2 Toepassen van regels.	11.2.2.1 getal (enkelvoud, meervoud)	-	1w t/m 15w
			11.2.2.2 persoon(<i>ik, een ander,</i>)		
			11.2.2.3 tijd (<i>tegenwoordige tijd, verleden tijd, voltooid tijd</i>)		
	11.3 Toepassen van regels rond spelling van andere woorden dan werkwoorden.	11.3.1 Hoofdregel van de beschaafde uitspraak (<i>"je schrijft het woord zoals je het hoort"</i>).	-	Deel A: 1s, 2s, 3s, 4s	
11.3.2 Regels voor de verenking van klinkers (<i>bijvoorbeeld raam/ramen</i>).		-	4s, 6s,		
11.3.3 Regels voor de verdubbeling van medeklinkers (<i>bijv. kam/kammen</i>).		-	4s, 6s		
11.3.4 Verlengingsregel (<i>bijv. webben: dus: web; banden: dus band</i>).		-	Deel C: 2s, 8s, 15s		

		11.3.5 Regels voor de tussenklanken in samenstellingen (<i>bijv. pannenkoeken</i>).	-	2s, 4s, 9s, 12s,
		11.3.6 Invloed van de plaats van de klemtoon op de schrijfwijze van een woord (<i>bijvoorbeeld koloniën, strategieën</i>).	-	3s, 6s, 13s,
		11.3.7 Correct spellen van leenwoorden (<i>bijv. uit het Engels</i>).	-	7s, 8s, 11s, 12s, 14s
		11.3.8 Herkennen van grammaticale functies van woorden die van invloed zijn op spelling (<i>bijv. hij verbreedde de weg/ de verbrede weg</i>).	-	Deel F: 1w, 3w, 5w, 9w, 10w, 14w, 15w
	11.4 Het gebruik van leestekens.	11.4.1 Punt.	-	Deel D: 6g, 12g,
		11.4.2 Komma.	-	1g, 4g, 5w, 8wg, 12g, 14w
		11.4.3 Vraagteken.	-	5w, 12g,
		11.4.4 Uitroepteken.	-	6w, 12g,
		11.4.5 Dubbele punt.	-	5w, 12g,
		11.4.6 Puntkomma.	-	Project Kleding + Dieren EF pag. 94 vraag 5
		11.4.7 Aanhalingstekens.	-	5w, 12g,
		11.4.8 Hoofdletters.	-	1s, 8w,g, 9sg, 10s 12w

Kerdoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen
12. De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.	12.1 Verwerven van een adequate woordenschat.	12.1.1 Algemeen (dagelijkse woordenschat) (<i>bijv. kernwoorden rond een thema, maken woordenweb</i>).	-	1b t/m 15b + weekwoorden
		12.1.2 Schooltaalwoorden (<i>bijv. voor rekenen, zaakvakken</i>).	-	1b t/m 15b + weekwoorden
		12.1.3 Woorden ten behoeve van het reflecteren op taal (<i>spreken en denken over taal</i>).	12.1.3.1 Begrippen rond talen en taalvarianten (<i>bijv. meertaligheid, dialect, formeel en informeel taalgebruik</i>).	Deel F: 2b, 5b, 6b, 13b
			12.1.3.2 Woorden rond betekenisrelaties (<i>bijv. tegenstelling, synoniem letterlijk en figuurlijk taalgebruik, spreekwoorden en gezegden</i>).	1b t/m 15b
			12.1.3.3 Tekstsoorten (<i>bijv. verhaal, poëzie, betoog, dialoog</i>)	1b t/m 15b
			12.1.3.4 Woordsoorten (<i>bijv. lidwoorden, bijvoeglijk naamwoorden, zelfstandig naamwoorden</i>).	2g, 5g, 6g, 7g, 8g, 9g, 14g
			12.1.3.5 Soorten zinnen (<i>bijv. vragende zin, gebiedende zin</i>).	4w, 5w, 6w, 8wg, 12g, 14w
			12.1.3.6 Indelingen van teksten (<i>bijv. zin, alinea, hoofdstuk</i>).	1b t/m 15b
12.1.3.7 Andere, namelijk. afkortingen, klemtoon	10b, 6s			

Kerdoel	Indicator	Specificatie(kerninhoud)	Deelspecificatie	Vindplaatsen
	12.2 Het gebruiken van strategieën voor het begrijpen van onbekende woorden.	12.2.1 Afleiden van woordbetekenissen.	12.2.1.1 Gebruiken van contextinformatie en/of illustraties.	10b, Deel F: 2b, 5b, 6b, 7b, 8b, 9b, 10b, 13b, 14b
			12.2.1.2 Bij samengestelde woorden aanduiden uit welke delen deze bestaan en hoe hieruit betekenis valt af te leiden.	Deel F: 5b, 6b, 7b, 9b, 14b
			12.2.1.3 Analyseren van woorddelen met het oog op de betekenis (<i>zoals voorvoegsels, verbuigingen, woordveranderingen</i>).	11s, Deel F: 5b, 6b, 7b, 9b, 14b
			12.2.1.4 Gebruik maken van een bron in eerste of tweede taal (<i>woordenboek, hulp vragen aan een ander</i>).	1b t/m 15 b
			12.2.1.5 Letten op overeenkomsten tussen eerste en tweede taal.	Deel F: 5s, 12s, 15s
		12.2.2 Onthouden van nieuwe woorden.	12.2.2.1 Woord herhalen en opschrijven.	1 t/m 15 weekwoorden
			12.2.2.2 Woord ophalen uit geheugen.	1 t/m 15 weekwoorden
			12.2.2.3 Woord produceren.	1 t/m 15 weekwoorden